

Ruotsi, pitkä oppimäärä 20.9.2021

Alustavat hyvän vastauksen piirteet 20.9.2021

Tämä tiedosto on saavutettavissa ruudunlukuohjelmalla.

Alustavat hyvän vastauksen piirteet on suuntaa-antava kuvaus kokeen tehtäviin odotetuista vastauksista ja tarkoitettu ensisijaisesti tueksi alustavaa arvostelua varten. Alustavat hyvän vastauksen piirteet eivät välttämättä sisällä ja kuvaa tehtävien kaikkia hyväksytyjä vastauksia. Alustavat hyvän vastauksen piirteet eivät ole osa Ylioppilastutkintolautakunnan yleisissä määräyksissä ja ohjeissa tarkoitettua tietoa siitä, miten arvosteluperusteita on sovellettu yksittäisen kokelaan koesuoritukseen. Alustavat hyvän vastauksen piirteet eivät sido Ylioppilastutkintolautakuntaa lopullisen arvostelun perusteiden laadinnassa.

Täydet pisteet voi saada vain vastaus, joka ei sisällä väärää tietoa.

Koesuorituksia ei saa kopioida. Ne ovat salassa pidettäviä asiakirjoja.

Digitaalisen kokeen arvostelupalvelun ohjeet ovat lautakunnan verkkosivuilla osoitteessa:

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/arvostelupalvelun-kayttoohje-opettajille>

Tehtävän 18 arvioitavat piirteet on kuvattu kriteeritaulukossa, joka on Ylioppilastutkintolautakunnan antamissa toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten kokeita koskevissa määräyksissä.

https://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston_tiedostot/Ohjeet/Koekohtaiset/kielikokeet_maaraykset_fi.pdf

Virheet/ongelmakohdat alleviivataan aina. Jokaista alleviivausta ei tarvitse kommentoida sanallisesti, mutta halutessaan mitä tahansa kohtaa voi tarkentaa kommenttikenttään.

Täydetyt pisteet antavan vastauksen sisällöt

Del 1: Hörförståelse (87 p.)

1. Cykeltips (12 p.)

1.1 Vad ska man enligt Daniel komma ihåg när man cyklar? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Att vara extra uppmärksam (2 p.)

1.2 Vad är det viktigaste med en cyklistens klädsel, enligt Fredrik? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Att den är synlig på långt håll (2 p.)

1.3 Hur borde cyklisterna ställa sig i cykelboxen, enligt Fredrik? (2 p.) (monivalintavastaus)

- De borde ställa sig enligt den riktning de fortsätter i (2 p.)

1.4 Millaisia pyöriä netissä myydään? (2 asiaa) Vastaa lyhyesti suomeksi. (4 p.) (tekstivastaus)

- Vähän / tuskin lainkaan käytettyjä (2/0 p.)
- Pyöriä, jotka maksavat murto-osan uuden hinnasta / ovat paljon halvempia kuin uudet (2/0 p.)

1.5 Vad bör man tänka på när man köper cykel på nätet? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Att cykelns bakgrund är känd (2 p.)

2. Efter festen (12 p.)

2.1 Miksi Lena järjesti juhlat? (2 asiaa) Vastaa lyhyesti suomeksi. (6 p.) (tekstivastaus)

- Hän suoritti kaksoistutkinnon (pelkkä tutkinto ei riitä) TAI valmistui automekaanikoksi JA ylioppilaaksi (3/0 p.), täytti tasavuosia (3/0 p.)

2.2 Hur reagerade Lena på presenten? (3 p.) (monivalintavastaus)

- Hon kände sig aningen obekväm (3 p.)

2.3 Hur bemöter Jim Maijus förslag? (3 p.) (monivalintavastaus)

- Han försöker slingra sig ur situationen (3 p.)

3. En podcast om boken *Factfulness* (12 p.)

3.1 Vilken syn har människan på situationen i världen, enligt Rosling? (3 p.) (monivalintavastaus)

- Hon överdriver dess nackdelar (3 p.)

3.2 Vad är det som gör världsbilden så svår att förändra, enligt Rosling? (3 p.) (monivalintavastaus)

- Evolutionära faktorers påverkan (3 p.)

3.3 Vilken är den huvudsakliga anledningen till att folkmängden kommer att öka, enligt Rosling? (3 p.)
(monivalintavastaus)

- Fler kommer att uppnå vuxen ålder (3 p.)

3.4 Vad är lösningen för den som har en alltför kritisk världsbild, enligt Rosling? (3 p.) (monivalintavastaus)

- Att själv söka fram fakta på internet (3 p.)

4. En märklig upptäckt (video) (9 p.)

4.1 Vad ledde forskarna till upptäckten? (3 p.) (monivalintavastaus)

- De fick tekniska utmaningar som fick dem att börja utforska området (3 p.)

4.2 Vad är speciellt med den andra bilden? (3 p.) (monivalintavastaus)

- Den är ett artificiellt framställt fotografi (3 p.)

4.3 Vad fick expeditionen inse att det var något otroligt de hittat? (3 p.) (monivalintavastaus)

- Objektet var obekant till och med för experter (3 p.)

5. Eagles (video) (14 p.)

5.1 Vad handlar samtalet med Elias pappa om? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Ett otroligt anbud (2 p.)

5.2 Hur ställer sig Elias till pappas nyhet? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Med viss reservation (2 p.)

5.3 Miten Elias kuvaa vuorovaikutusta isänsä kanssa? Vastaa lyhyesti suomeksi. (4 p.) (tekstivastaus)

- Isä ryntää sisään käskyttämään / käskyttää/komentelee (2/0 p.), ja poika tottelee / tekee, mitä isä käskee (2/0 p.).

5.4 Mitä isälle oli tapahtunut suunnilleen Eliaksen ikäisenä? (2 asiaa) Vastaa lyhyesti suomeksi. (4 p.)
(tekstivastaus)

- Hän hyväksyi saamansa (vastaavanlaisen) tarjouksen / tarttui tilaisuuteen. (2/0 p.)
- Hän jätti tyttöystävänsä kotimaahan. (2/0 p.)

5.5 Vad anser flickvännen om situationen? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Hon anser att Elias måste följa sin dröm (2 p.)

6. Författarintervju (video) (14 p.)

6.1 Var spelas intervjun in? (3 p.) (monivalintavastaus)

- I en skola med skolans personal och studerande som publik (3 p.)

6.2 Varför tar Marjaneh upp Hitler och andra världskriget? (3 p.) (monivalintavastaus)

- För att ge exempel på hur hon hittar teman för sina böcker (3 p.)

6.3 Vad vill pappan i Marjanehs första bok? (3 p.) (monivalintavastaus)

- Bibehålla släktens egna kulturella anor (3 p.)

6.4 Mikä vertauskuvallinen merkitys on kirjan nimellä, ”Kan du säga schibbolet?”? Vastaa lyhyesti suomeksi. (2 p.) (tekstivastaus)

- Kielellä voidaan luoda rajoja (ihmisten välille) / erotella ihmisiä. (2/0 p.)

6.5 Vad vill Marjaneh förmedla med sin andra bok? (3 p.) (monivalintavastaus)

- Hur lika samma samhällsgrupper lever i hela världen (3 p.)

7. Gymnasiedag: Fattigdom i förändring (video) (14 p.)

7.1 Täydennä kuvan yhteydessä kuuluva selostus suomeksi. (2 p.) (tekstivastaus)

- sorrosta (1 p.)
- epäoikeudenmukaisuudesta (1 p.)

7.2 Hurdant är utvecklingsbiståndet i världen i förhållande till BNI? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Sveriges andel är näst störst i hela världen (2 p.)

7.3 Vad är typiskt för fattigdom som fenomen? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Den omfattar många olika aspekter (2 p.)

7.4 Mistä näkökulmista köyhyyttä määritellään luennoitsijan mukaan? (3 asiaa) Vastaa lyhyesti suomeksi. (6 p.) (tekstivastaus)

Kolme asiaa seuraavista:

- yksilön resurssit (2/0 p.)
- mahdollisuudet hyödyntää resursseja (2/0 p.)
- ihmisoikeudet/demokratia (2/0 p.)
- turvallisuus (2/0 p.)

7.5 Vad är enligt föreläsaren ”ganska fantastiskt” med utvecklingen 1990–2015? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Att fattigdomen årligen gått nedåt så mycket (2 p.)

Del 2: Läsförståelse (73 p.)

8. Bar vikingarna hjälmar med horn? (6 p.)

8.1 Vad kan de obetydliga hjälmfynden bero på? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Hjälmarerna kan ha varit gjorda av ett ohållbart material (2 p.)

8.2 Vilka nackdelar hade hornförsedda hjälmar medfört? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Fienden hade kunnat få övertag över bäraren (2 p.)

8.3 Hur har myten om vikingahornen uppstått? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Genom idealiserande illustrationer (2 p.)

9. Unga fiskare i Sverige (8 p.)

9.1 Vilken slutsats kan man dra om yrkesfiskarna på annat håll än på västkusten? (2 p.) (monivalintavastaus)

- De är ofta deltidsfiskare (2 p.)

9.2 Vilken slutsats kan man dra om yrkesfiskarna utifrån tabellen? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Yrkesfiskarna är yngst i områden med riklig fiskförekomst (2 p.)

9.3 Hur står det till med generationsskiftet inom fiskeribranschen? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Det ser lovande ut inom flera specialområden (2 p.)

9.4 Vad sägs i texten om tillstånd för yrkesfiske inom Sveriges gränser? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Inget särskilt tillstånd för yrkesfiske krävs (2 p.)

10. Skymning i svartklubbslandet (13 p.)

10.1 Vad betyder det kursiverade verbuttrycket *har gjort tillslag* i den första meningen i texten? (1 p.)
(monivalintavastaus)

- har trängt in i en lokal (1 p.)

10.2 Översätt den understrukna meningen i det första stycket till finska.

Stället tvingades stänga när myndigheterna ansåg verksamheten vara olaglig. (4 p.) (tekstivastaus)

- Paikka jouduttiin sulkemaan / Paikka joutui sulkemaan ovensa, (2/0 p.) kun viranomaiset pitivät toimintaa laittomana (2/0 p.).

10.3 Vilket påstående skildrar bäst polisens verksamhet när det gäller svartklubbar? (2 p.)
(monivalintavastaus)

- Polisen har uppmärksammat problemet men har svårt att vidta åtgärder (2 p.)

10.4 Vad är det som gör att klubben i det ödsliga industriområdet är olaglig? (2 p.) (monivalintavastaus)

- De icke-reglerade öppettiderna (2 p.)

10.5 Varför föredrar den anonyma klubbens medlemmar svartklubben framför en laglig klubb? (2 p.)

(monivalintavastaus)

- Man kan känna sig mer delaktig på svartklubbar (2 p.)

10.6 Vilken inställning till myndigheterna har Deborah Helins? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Hon kräver att myndigheterna ska förstå klubbens egenart (2 p.)

11. Slutet nära för parasiten (14 p.)

11.1 Miten kuului muinainen ohje guineamadon poistamiseksi ihmiskehosta? Vastaa lyhyesti suomeksi.

(6 p.) (tekstivastaus)

- Kierrä mato tikun ympärille (3/0 p.) ja vedä se hitaasti ulos ihosta (3/0 p.).

11.2 Miksi lääkkeen puuttumista on voinut pitää hyvänä asiana kyläläisten kannalta Donald Hopkinsin mukaan? (2 asiaa) Vastaa lyhyesti suomeksi. (6 p.) (tekstivastaus)

(6 p.) (tekstivastaus)

- Se on opettanut, kuinka paikalliset yhteisöt toimivat (3/0 p.) ja mitä neuvoja ihmiset voivat hyödyntää käytännössä (3/0 p.).

11.3 Vad bidrog till problemen med att utrota masken? (2 p.) (monivalintavastaus)

- knappa resurser (2 p.)

12. Handtvättens fader (10 p.)

12.1 Hur kan man beskriva Semmelweis karriär? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Han var en banbrytare som var före sin tid (2 p.)

12.2 Hur skiljde sig de två förlossningskliniker från varandra? (2 p.) (monivalintavastaus)

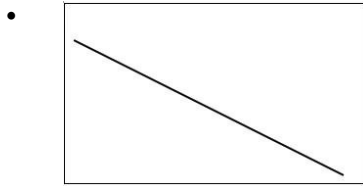
- De som arbetade där kom från olika personalgrupper (2 p.)

12.3 Vilken följd fick Semmelweis väns död? (2 p.) (monivalintavastaus)

- En undersökning som ledde till en betydande upptäckt fick sin början (2 p.)

12.4 Vilken bild beskriver bäst ändringen i dödlighet orsakad av barnsängsfeber på Första förlossningskliniken, enligt styckena två och fyra i texten? (2 p.) (monivalintavastaus)

Utvecklingen av dödlighet i barnsängsfeber år 1847 (2 p.)

12.5 Varför ifrågasatte man Semmelweis, enligt Lindén? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Han hade svaga bevis för sina iakttagelser (2 p.)

13. Ett land, ett språk – och flera (6 p.)

13.1 Varför svarade skribenten den andra kvinnan på finska? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Det var ett undantag som uppstod i sammanhanget (2 p.)

13.2. Vilken betydelse har det finska språket för skribenten? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Finskan har varit till nytta i hennes karriär (2 p.)

13.3 Vad konstaterar skribenten om språkminoriteters ställning i de två länderna? (2 p.) (monivalintavastaus)

- Sverige har utvecklats till ett tolerant samhälle (2 p.)

14. I trädgården (16 p.)

14.1 Mitä kehoitetaan tekemään (1 asia) ja miksi (3 asiaa)? Vastaa lyhyesti suomeksi. (8 p.) (tekstivastaus)

- Kitkemään rikkaruohot aikaisin (2/0 p.); ne on helppo vetää pois maasta (2/0 p.), maa näyttää siistiltä (2/0 p.), istutetuille kasveille jää enemmän ravinteita (2/0 p.)

14.2 Placera meningarna i rätt ordning så att anvisningen blir en logisk helhet. De två första punkterna och den sista punkten i instruktionen är färdiggivna. (8 p.) (monivalintavastaus)

- Häng upp eller bred ut nässlorna på tork i rumstemperatur inomhus. (2 p.)
- Repa av de torra nässelbladen. (2 p.)
- Kör nässlorna i en matberedare tills allt är finfördelat. (2 p.)
- Häll upp dem i en tätt försluten burk och förvara den mörkt. (2 p.)

Del 3: Ordförråd och strukturer (40 p.)

15. Opinionsbildaren Astrid Lindgren (15 p.)

- 15.1 det nu är (1 p.) (monivalintavastaus)
- 15.2 betydelsefull (1 p.) (monivalintavastaus)
- 15.3 präglar (1 p.) (monivalintavastaus)
- 15.4 röst (1 p.) (monivalintavastaus)
- 15.5 grundlades (1 p.) (monivalintavastaus)
- 15.6 gavs (1 p.) (monivalintavastaus)
- 15.7 där (1 p.) (monivalintavastaus)
- 15.8 centrala tema (1 p.) (monivalintavastaus)
- 15.9 kampen för (1 p.) (monivalintavastaus)
- 15.10 av (1 p.) (monivalintavastaus)
- 15.11 hur illa husdjur behandlas (1 p.) (monivalintavastaus)
- 15.12 dåvarande (1 p.) (monivalintavastaus)
- 15.13 blev kallad (1 p.) (monivalintavastaus)
- 15.14 det hela (1 p.) (monivalintavastaus)
- 15.15 bidrog (1 p.) (monivalintavastaus)

16. Om Linnés skoltid (10 p.)

- 16.1 antogs (2 p.) (monivalintavastaus)
- 16.2 förståelse (2 p.) (monivalintavastaus)
- 16.3 främst (2 p.) (monivalintavastaus)
- 16.4 ohållbar (2 p.) (monivalintavastaus)
- 16.5 resten (2 p.) (monivalintavastaus)

17. Turismen i Lappland (15 p.)

17.1 Me menemme tuntureille kuten tavallista. (3 p.) (tekstivastaus)

- Vi åker/reser/far (1/0 p.) till fjällen (1/0 p.) som vanligt (1/0 p.).
tai
- Vi ska åka/resa/fara (1/0 p.) till fjällen (1/0 p.) som vanligt (1/0 p.).

17.2 Lumi ja kylmyys, revontulet ja pimeys, vaikuttavat luontoelämykset. (3 p.) (tekstivastaus)

- Snö och kyla (1/0 p.), norrsken (aurora borealis) och mörker (1/0 p.), imponerande naturupplevelser (1/0 p.).
tai
- Snön och kylan (1/0 p.), norrskenet och mörkret (1/0 p.), de imponerande naturupplevelserna (1/0 p.).

17.3 Kyllä, erämaassa voi aina sattua yllätyksiä. (3 p.) (tekstivastaus)

- Ja, i vildmarken (1/0 p.) kan det alltid (1/0 p.) hända/ske/inträffa överraskningar (1/0 p.).

17.4 Kaikki eivät tiedä, millaiset olosuhteet heitä odottavat. (3 p.) (tekstivastaus)

- Alla känner inte till / Alla vet inte (1/0 p.) vilka förhållanden (1/0 p.) som väntar dem / de kan vänta sig (1/0 p.).

17.5 Menkää mieluiten opastetuille retkille. Välttää seikkailuja. (3 p.) (tekstivastaus)

- Gö helst (1/0 p.) på guidade turer (1/0 p.). Undvik äventyr (1/0 p.).

Del 4: Skriftlig framställning (99 p.)

18. Skriftlig framställning (99 p.)

Kuullunymmärtämistehtävien produktiivisten vastausten käsikirjoitukset

1.4

Fredrik: Och man måste ju också skaffa cykel...

Daniel: Ja! Att köpa ny cykel kan ju också kosta en slant så vad ska jag tänka på?

Fredrik: Ja, du måste först fråga dig om du verkligen behöver en ny cykel. Det finns många bra auktionssidor och cykelforum på nätet där du kan få tag på nästan oanvända cyklar som kostar endast en bråkdel av vad de skulle kosta som nya. Så det mest prisvärda kan vara att köpa en begagnad cykel.

2.1

Jim: Tjena Maiju! Läget?

Maiju: Tjena, tjena. Helt okej. Du då?

Jim: Lugnare fester har man ju varit på. Och Lena ordnade ju festen bara för att hon fyllde jämna år och tog dubbelexamen samtidigt. Helt galet, ju!

Maiju: Ja, verkligen! Så man förstår varför hon ville ordna en fest. Och det är ju häftigt att någon vill bli bilmekaniker och student...

Jim: Säg inte annat...

5.3

att du kan storma in och jag ska göra precis som du säger, som vanligt

5.4

Jag var nästan lika gammal som du när jag fick en liknande chans. Och jag tog den utan att tveka. Jag lämnade en flickvän här hemma. Det är inte lätt. Samtidigt – hade jag inte gjort det så hade jag inte heller haft dig eller Felicia.

6.4

en shibboleth är det som avskiljer grupper med språkliga detaljer... det finns hela tiden sätt att skapa gränser

7.1

Med vårt stöd kan människorna forma sin egen framtid och bryta sig loss från förtryck och orättvisor.

7.4

Sen är fattigdomen i sig multidimensionell, i varje fall så som vi definierar den på SIDA och de flesta organisationer.

Dels fattigdomen som har med ens inkomst att göra men resurser i största allmänhet är en dimension, allting som individer äger: inkomst, utbildning, hälsotillstånd, så allt som vi har som individer. En annan dimension har (att göra) med möjligheten att använda de här resurserna. Även om man har en utbildning så kanske det inte finns ett jobb där man då kan använda sin utbildning, även om man har hälsan med sig så kanske ens miljö är så förstörd av avgaser och annat att man inte kan leva på det sättet. Så mer det man har omkring så man kanske inte har tillgång till en marknad och produkterna även om man har produkter själv osv.

En tredje dimension har mer med ens röst att göra som mänskliga rättigheter och demokrati osv. och en fjärde dimension har mer med säkerhet att göra och då är det dels säkerheten i landet alltså att man är fri från konflikter i landet, men också säkerheten i hemmet, våld i hem och så vidare.